

Aaverannan uusi mysteeri

FESTERGRIMM

THOMAS
TAYLOR

WSOY

Aaveranta-sarja

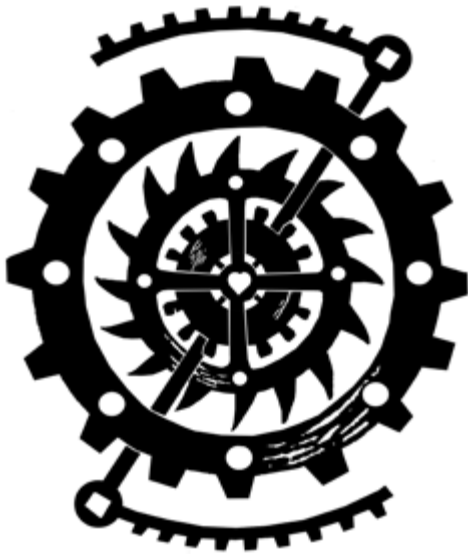
Malamanteri

Gargantis

Kammovarjo

Festergrimm

FESTERGRIMM

THOMAS TAYLOR

KUVITUS KIRJAILIJAN

Suomentanut Jaana Kapari-Jatta

Werner Söderström Osakeyhtiö
Helsinki

Englanninkielinen alkuteos
Festergrimm

Copyright © 2022 Thomas Taylor

Published by arrangement with Walker Books Limited,
London SE11 5HJ.

All rights reserved. No part of this book may be reproduced,
transmitted, broadcast or stored in an information retrieval system
in any form or by any means, graphic, electronic or mechanical,
including photocopying, taping and recording,
without prior written permission from the publisher.

Suomenkielinen laitos © Jaana Kapari-Jatta ja WSOY 2022
Werner Söderström Osakeyhtiö

ISBN 978-951-0-48837-9

Painettu EU:ssa

Williamille, Aimeelle, Emilylle ja Tobiasille
T.T.

*Tämän kirjan teossa
ei vahingoitettu lokkeja.*

Aallommurtaja

KARTTA AAVERANTA

M E R I S A V U

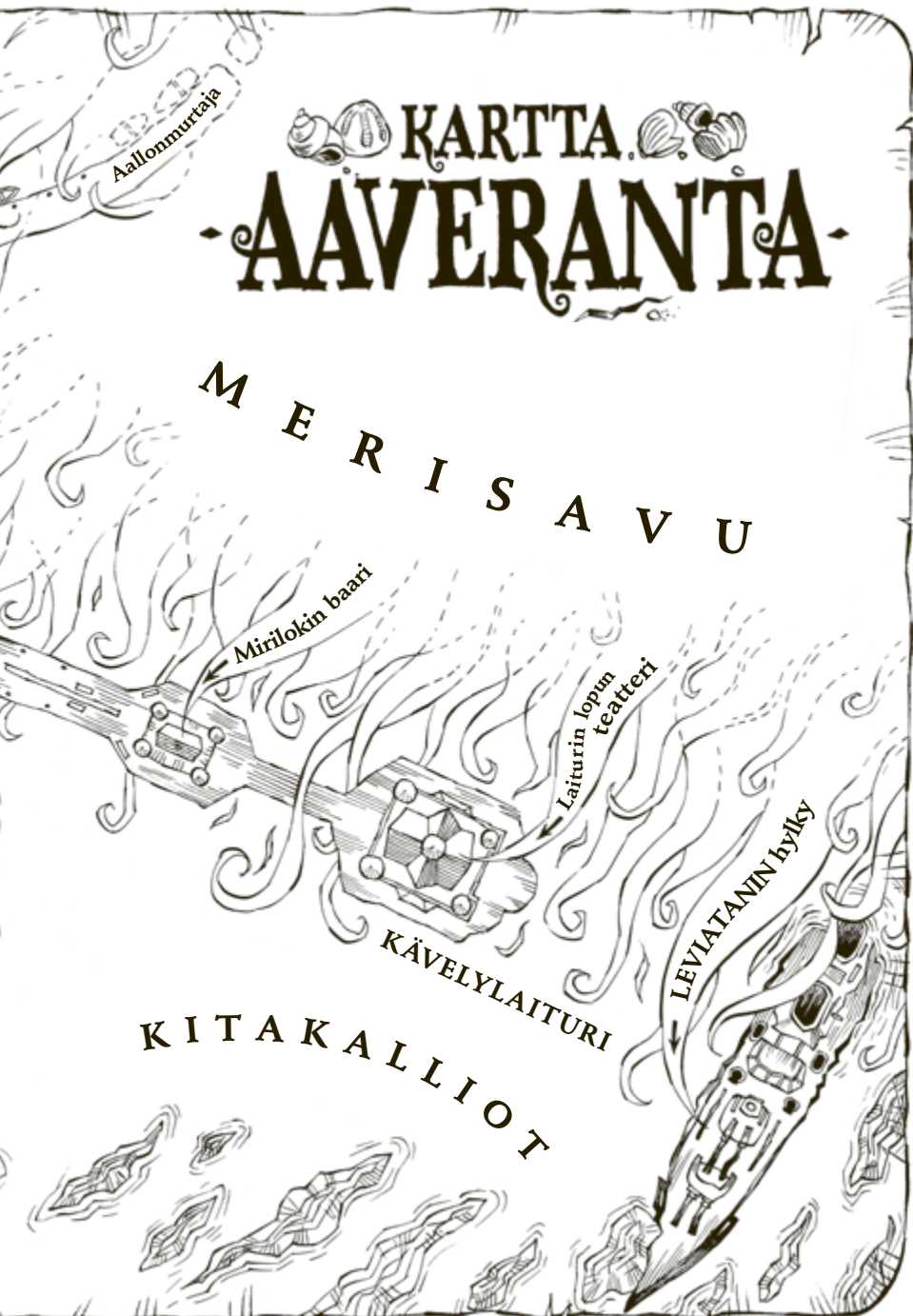
Mirilokin baari

Laiturin lopun
teatteri

LEVIATANIN hylky

KÄVELYLAITURI

KITAKALLIOT

SISÄLLYS

Kummitusjuna	11
Betusalah	16
Uhka ja jäynä	25
Meriam	33
Pienten lasten pelotukseksi	42
Pussijalka	50
Merenapinan koetus	59
Humpuukia	66
Festergrimmin Aavemainen Vahakabinetti	73
Robotti	80
Edistystä Rapulinien avulla	89
Kalaisa sormi ja perunat	97
Ylös ja alas	104
Tarujen tritoneita, merenväkeä ja myrskykelppejä	111
Jotain purkeissa	119
Ankerias Seivästäjä	128
Karmivia kirjoja ja kissanvihjeitä	136
Kadonnut Pandora	144
Peter Parma	150
Aaveen Talvimarkkinat	158
Festergrimmin jättiläinen	165
Hienonhienoa käsityötä	172
Kaikkein mahtavin osa	180

Kakkuja ja kirouksia	188
Likaisia pikku salaisuuksia	195
Lordi Krakenin apulainen	204
Felix Fossiili tunnustaa	211
Purppura-Pimmin aarrearkku	218
Sitrusherbie	225
Lisää salaisia nappuloita	233
Koneistolaboratorio	239
Merirosvon aarre	245
Väkipyssy	253
Kun lasken kolmeen	260
Turvasalpa	268
Festergrimm herää	276
Ratasgodzilla!	283
Palotikkaat	290
Sydän	298
»Kuolema Festergrimmille!»	306
Aukko maassa	314
Kadonnut	320
Aaverannan kuningas	328

KUMMITUSJUNA

OLI KYLMÄ JA MYRSKYINEN PÄIVÄ marraskuun väärässä päässä, jolloin vaikeudet palasivat Aaverantaan. Orvokki huomasi sen tietysti ensimmäisenä, mutta minä, Herbert Sitrus – Hotelli Vanhan Nautiluksen löytötavaratoimiston hoitaja – olin ollut alusta asti levoton. Levoton siitä alkaen kun meidät lähetettiin kaupungin ränsistyneelle rautatieasemalle hotelliin saapuvaa yllätysvierasta vastaan.

»En tiennytkään, että Aaverannassa on rautatieasema», Orvokki sanoo, kun kävelemme vetoisan lipputoimiston läpi laiturille. Ruosteiset vanhat kiskot laiturin vierellä katoavat Aavekallioon kauan sitten hakatun tunnelin ammottavaan kitaan. »Tuo näyttää pikemminkin kummitusjunan sisäänkäynniltä.»

»Pah!» herra Nilviäinen vastaa ja mulkaisee laiturilla ajalehtivia kuivia lehtiä ja niitä valaisevaa ainokaista

viktoriaanista lamppua. Aseman TERVETULOA HAAVERANTAAN -kyltti narisee kuin rikottu lupaus – H-kirjain on peittyynyt nokiseen hämähäkinseittiin, jota kukaan ei siivoa ennen kevättä. Tuuli vaikertaa takorautaisissa pylväissä, jotka kannattelevat aseman katosta, ja jostain kuuluu itsepintaista tömähtelyä, jota en osaa selittää.

»Ei ihme, että meillä käy niin vähän vieraita talvella», hotellinjohtaja lisää väristen.

Vilkaisen kahta seuralaistani, ja suuni nykii hymyn ja irveen väliä. Ei ole tavallista, että olen yhdessä parhaan ystäväni Orvokki Parman ja Hotelli Vanhan Nautiluksen ärtyisän vanhan johtajan kanssa. Tuntuu kummalliselta olla tekemisissä kummankin kanssa samaan aikaan.

»Tämä ei ole enää kunnollinen asema», selitän Orvokille. »Enemmänkin turistinähtävyys nykyään.»

Juna – jota vetää antiikkinen höyryveturi nimeltään Betusalah – mennä puhisee kesäkuukausina kallion päällä kulkevalla vanhalla radalla, pysähtelee jokuseen unohtuneeseen kylään matkan varrella. Sen kyydissä elokuussa matkustavien ämpäri- ja hiekkalapio-turistien mielestä se on varmaankin viehättävän erikoinen. *Erikoinen* on kuitenkin niitä sanoja, jotka kallistuvat helposti *aavemaiseen*, kun sää muuttuu ja talven synkkyys lankeaa. Silti juna kulkee vielä joskus sesongin ulkopuolellakin – sortuvien kallioiden ja hullujen säiden salliessa. Aika hullu täytyy

kuitenkin ihmisenkin olla, jos kulkee sillä silloin, ja kun odotamme, että Betusalah tuo salaperäisen vieraan kaupunkiin, seison hyytävässä säässä Orvokin lähellä takki ja kaulaliina tiukasti ylläni ja mutisen: »Minulla on tästä levoton olo.»

»Etkä sinä siis ollenkaan tiedä, kuka se on?» Orvokki kysyy hotellinjohtajalta, jättää levottomuuteni omaan arvoonsa ja kaivaa taskustaan ryppyisen pussillisen rouva Fossiilin rommikinuskeja. »Tämä erikoisvieras?»

»Ei, en tiedä», herra Nilviäinen kivahtaa ja kääntyy viikset sojossa Orvokkiin päin. »Enkä kyllä tiedä, millä lailla se *sinun* asiasi on. Minä olen täällä edustamassa Hotelli Vanhaa Nautilusta itsensä lady Krakenin pyynnöstä. Herbert Sitrus on kantamassa laukkuja ja tottelemassa käskyjä. Muistutapa taas, tyttö, miksi *sinä* olet täällä.»

Orvokki kohauttaa hartioitaan.

»Ehkä olen junabongari», hän vastaa kasvoillaan suloisen viaton ilme, joka ei oikein pue häntä. »Tulin bongaamaan... junaa.»

»Tsäh!» herra Nilviäinen tuhahtaa. »Tuskinpa! Tulit tollistelemaan VIP-vierastamme ja estämään Sitruksen pojan työnteon, kuten yleensä. Mutta minä varoitan, Orvokki Parma – hänen ylhäisyytensä on määrännyt tälle erittäin erityiselle henkilölle Vanhan Nautiluksen vastaanoton, etkä sinä voi estää sitä.»

Ja hän yrittää näyttää tärkeältä pyyhkiessään *tsähin* jämät viiksistään nenäliinaan.

»Se voi siis olla ihan kuka tahansa?» Orvokki sanoo silmät täynnä ihmetystä. »Vaikka filmitähti! Tai urheilusuuruus tai –» ja hän nakkaa innoissaan kinuskin suuhunsa ennen kuin ojentaa pussia minulle – »tai sala-peräinen henkilö, jolla on pimeä menneisyys ja jonka saapuminen panee alulle upouuden seikkailun!»

Hotellinjohtaja kurtistaa ärtyneenä kulmiaan ja läimäyttää samalla käteni pois pussin luota.

»Ei makeisia työaikana! Eikä pimeitä menneisyyksiä eikä seikkailuja, kiitos vain. Jos minä saisin päättää – Oi, mikä tuo ääni on?»

Tömähtelevä ääni, se jonka jo aiemmin panimme merkille, on voimistunut.

»Se...» aloitan vastaukseni levottomuuden tunteen todellakin yltyessä. »Se kuulostaa askelilta. Katolla!»

»Joutavia!» herra Nilviäinen puuskahtaa kohottaessaan katseensa laituria peittävään puiseen katokseen. »Miksi siellä ketään olisi? Yläpuolellamme? Kävelemässä kohti tuota... tuota aukkoa tuolla? Tömähtelemässä ja pölähtelemässä lumessa, laahautumassa epävarmasti, *kammottavasti* kuin... kuin...»

Hän nielaisee.

»Zombi?» ehdotan ja Nilviäinen kangistuu kauhusta. Käännämme kaikki kolme hitaasti katseemme tuu-

liseen aukkoon laiturin katoksessa, kun se... mikä lie... lähestyy.

Tömp... tömp...

Tömp!

Ääni vaikenee äkisti juuri ennen aukkoa.

Eikä mitään tapahdu.

»Ehkä tämä sittenkin on kummitusjuna», Orvokki toteaa iloisesti ja alkaa mutustaa seuraavaa kinuskipalaa.

»Onpa jännittävää!»

»Äläpä nyt!» herra Nilviäinen kokoaa itsensä. »Varmastakin löytyy täydellisen järkevä selitys tällekin –»

Ja juuri silloin ilmaantuu kammottavasti kirkaisten kummitus!

BETUSALAH

TAI PIKEMMINKIN KUMMITUS PUTOAA katoksen aukosta ja tömähtää laiturille. Ja me näemme, ettei se olekaan kummitus, vaan...

»Lokki!» kiljaisen yrittäen kuulostaa siltä, että tiesin sen kaiken aikaa.

Niin tosiaan, rähjäinen valkoisenharmaa lokki mätkähtää lehtien sekaan laiturille. Se kirkaisee taas läpätunkevasti ja nokkii vimmatusti jotain sinistä, joka on tiukasti sen jalkojen ja toisen siiven ympärillä.

»Vastenmielinen!» herra Nilviäinen huudahtaa ja perääntyy. »Saastainen otus!»

»Ei se ole vastenmielinen», Orvokki sanoo. »Se on *sotkeentunut*. Sotkeentunut vanhaan muovipussiin.»

Lainkaan empimättä Orvokki työntää kinuskipussin minulle ja kumartuu kärsivän linnun viereen. Kun lintu vääntelehtii Orvokin vieressä, muistan taas, miten

valtavia lokit voivat olla. Orvokki yrittää ottaa kiinni muovista, mutta joutuu kiskaisemaan kätensä pois välttääkseen ilkeän nokkaisun. Kun lokki sitten rimpuilee taas – ja sen vapaa siipi tömähtelee hyödyttömänä maata vasten – Orvokki syöksähtää painamaan linnun lujasti mutta hellästi laituriiin. Lokki nokkii häntä raivoisasti, mutta liian ison – löytötavaratoimistostani kerran lainatun mutta toistaiseksi palauttamattoman – takin hihat suojaavat häntä.

»Älä seiso toimettomana, Herbie!» Orvokki henkäisee samalla kun ponnistelee, ettei lintu karkaa. »Meidän täytyy auttaa tätä. Onko sinulla mitään, millä muovin voi leikata irti?»

»Leikata irti?» Herra Nilviäisen tuntuu olevan yhtä vaikea uskoa omia silmiään kuin jos paikalle olisi osunut oikea aave. »Auttaa sitä? Älä ole naurettava, lapsi! Lokit ovat kiusankappaleita. Pelkkiä loisia. Sen kuin potkaiset sen kiskoille ja annat junan päästää sen tuskista. Sitten on yksi lentävä rotta vähemmän kiusaamassa ihmisiä.»

Minä pengon taskujani Orvokin tuijottaessa viiltävästi hotellinjohtajaa. Kunpa katseella voisikin viiltää linnun vapaaksi. Sen sijaan joudun antamaan Orvokille vain työkalulaatikkoni avaimen.

»Kaikki hyvin, kaikki hyvin», Orvokki kuiskii hätäantyneelle lokille lempeästi samalla kun sahaa kiertynyttä

sinistä muovipussia avaimellani. »Älä välitä kamalasta ukosta. Olet kohta vapaa.»

Minä en sano mitään. Inhoan olla samaa mieltä herra Nilviäisen kanssa, mutta lokit *ovat* kiusankappaleita ja varkaita, joka ainoa! Ja aaveenlokkit ovat kaikista pahimpia. Olen menettänyt näille röyhkeille linnuille enemmän ranskalaisia ja donitseja kuin jaksan edes muistaa. Toisaalta tiedän myös, että Orvokki on oikeassa. Emme voi jättää lintuparkaa kohtaamaan hidasta ja muovista kuolemaa.

»Pahl!» herra Nilviäinen sanoo. »Tuo teissä ylihyvissä on vikana – yritätte aina olla kilttejä, myös silloin kun se ei ole tarpeen. Tuo otus ei nimittäin kiitä sinua, tyttö. Kun se vapautuu, kätesi vuotaa verta siinä missä sydämesikin.»

Lopulta muovipussi irtoaa ja lintu rimpuilee nyt entistä rajummin, kun sen toinenkin siipi on vapaa. Orvokki huudahtaa: »Väistyköö!» ennen kuin nostaa kätensä ja päästä lokin vapaaksi. Lokki kimmahtaa ilmoille, piiskaa vimmaisesti siipiään syöksyessään laiturin poikki ja ylös taivaalle.

»Kiltteys on aina paikallaan», Orvokki sanoo noustessaan ylös ja asettuessaan hotellinjohtajan eteen. »Jonain päivänä saatat *itse* tarvita muukalaisen apua ja –»

Mutta Orvokki ei ehdi lausettaan loppuun, kun lokki yhtäkkiä palaa takaisin! Se kaartaa suoraan alas

Orvokkia kohti, nokkaisee ilkeästi niin että Orvokin on peitettävä silmänsä käsillä. Lintu häälyy hänen päänsä yläpuolella, lyö siivillään ilmaa ja nokkii yhä uudestaan Orvokin kirkuessa kivusta. Sitten, juuri kun minä vihdoin saan jalkoihini vauhtia jotta voin auttaa, suuri valkoinen lintu lehahtaa suoraan *minua* kohti! Kirkausten vielä kerran kuin lentolisko se sieppaa paperisen kinuskipussin kädestäni, lyö ilmaa vahvoilla siivillään, nousee taivaalle aseman yläpuolelle ja lentää kohti merta pieni riekale sinistä muovia yhä toisen jalkansa ympärillä.

»Orvokki!» syöksyn Orvokin luo. »Kävikö pahasti?»

Orvokki laskee kätensä. Hänellä on paha haava poskessa ja järkyttynyt ilme kasvoilla.

Ja juuri silloin kuulemme uuden äänen – kammottavan, pihisevän, kähisevän äänen, joka asiaa tutkittuamme paljastuu ääneksi, joka syntyy kun herra Nilviäinen nauraa hillittömästi.

»*Krääh, hjäh, hjäh!*» hän käkättää. »Voi hyvänen aika sentään... *hjäh!* Tämä on *liian* hauskaa...»

Hänen on nielaistava ilmaa ennen kuin hän pystyy jatkamaan.

»Ehkä opit nyt, tyttö. Itse voit kuvitella että maailmankaikkeus jakelee palkintoja hyväntekijöille, mutta lokki on eri mieltä. Hah! Toivottavasti nautit annoksestasi todellisuutta. Siistipä sitten itsesi – juna on

tulossa, enkä minä halua erityisvieraamme saapuvan verilammikkoon. Aaverannan maine on kylliksi huono tällaisenaankin.»

En voi muuta kuin antaa Orvokille puhtaahkon nenäliinan – ja rohkaisevan virnistyksen – kun kaukana tunnelissa valo jo kasvaa ja lähestyvän veturin kajahteleva meteli täyttää ilman.

»Suorista lakkisi, Sitrus!» herra Nilviäinen sanoo minulle ja näprää solmiotaan. »Ja yritä kerrankin näyttää hyödylliseltä. Muista, ettei ensivaikutelmaan saa toista tilaisuutta.»

»Vaikka ensivaikutelma olisikin kaikista surkein», mutisen itsekseni, mutta Nilviäinen hössöttää hiuksiaan järjestykseen eikä kiinnitä huomiota.

»Se näyttää pahalta», lisää Orvokille, kun hän taputtaa nenäliinalla poskeaan.

Hänen onnistuu hymyillä vaisusti.

»Minulla on ollut pahempiakin», hän sanoo. »Ja tein *silti* oikein.»

»Niin teit», vastaan. »Mutta tuo tuntuu olevan merkki ikävyyksistä. Siitä saakka kun sain kuulla erityisvieraasta, olen ollut...»

»Levoton?» Orvokki täydentää lauseeni. »Niin sanoit. Mutta Herbie, tästä *voi* tosiaan alkaa uusi seikkailu. Etkö ole edes vähän innoissasi?»

»En.»

»Ihan totta? Etkö ole ollenkaan utelias tietämään, kuka tulee junassa?»

»En», sanon taas.

»Mutta...» Orvokki rakentelee isoa perustetta suostutellakseen minut.

»Voit lopettaa alkuunsa, Orvokki», sanon vakaasti, suoristan lakkini ja luon ystävääni yhden päättäväisimmistä katseistani. »Minulla on tänä vuonna EI-marraskuu. Olen sanonut 'ei' kaikelle vähänkään seikkailulliselle koko kuukauden, ja jäljellä on enää kaksi päivää. Tulin tänne kantamaan laukkuja ja pysymään matalana, kiitos vain. Ja inhottavan loppikahnauksesi jälkeen ehdotan, että ottaisit itse saman asenteen.»

»Herbie!» Orvokki kirkaisee niin, että haava hänen poskessaan alkaa taas vuotaa.

»Ei!» minä julistan ja ojennan hänelle toisen nenäliinan. »Mitä pikemmin pääsemme takaisin löytötavara-toimistoni lämpimän tulen ääreen, sitä paremmin minä voin, ja se siitä. Juna on sitä paitsi jo täällä.»

Nokinen savu pöllähtää ja höyrypilli ulvahtaa, kun Betusalah jarruttaa asemalle. Valtava juna puuskuttaa pysähdyksiin pihisten kuin vanha rautainen lohikäärme, jolla on limainen yskä. En ole koskaan ennen nähnyt veturia läheltä, ja nyt sen valtaisa, mustanpunaiseksi maalattu muoto häämöttää yläpuolellamme. Suuret höyry- ja savupilvet – sakeat kuin tihein meri-

savu – nielaisevat laiturin ja herra Nilviäinen köhii nenäliinaansa.

»Aaveranta!» kuuluu ääni, ja me erotamme hämärästi konduktöörin, joka astuu vanhanaikainen univormu yllään laiturille ja kilisyttää kelloa »Aaveranta, linjan päätepysäkki!»

»Tosissaan!» herra Nilviäinen puuskahtaa ja huitoo savua naamansa edestä. »Vain tässä typerässä kaupungissa voi joutua sietämään tällaista hölynpölyä. *Höyryjuna* toden totta! Mokoma helvetinhärveli kuuluu museoon.»

»Pienempää ääntä, kiitos.» Konduktööri mulkaisee hotellinjohtajaa ja taputtaa samalla hellästi Betusalahia. »Beth-vanhuksella on vielä vuosikausia elämää edessään, eikö olekin, tyttö?»

Juna päästää mahtavan tuuttauksen pillistään kuin vastaukseksi.

»Ja nyt sitten kyytiin, jos aiotte kyytiin», konduktööri jatkaa. »On ennustettu lunta, ja Aaveranta on vihoviimeinen paikka jonne tahtoisi jäädä jumiin. Kaikki kyytiin!»

»Me emme nouse junaan», herra Nilviäinen tiuskaisee vastaukseksi. »Me odotamme jotakuta junasta. Erittäin tärkeää jotakuta. Eikö sinulla ole matkustajia?»

Konduktööri katsoo laituria. Savusta ja pimeydestä ei erotu ketään.

»Hassua, mielestäni joku *oli*», hän sanoo harteitaan kohauttaen, »mutta taisin erehtyä.»

Sitten hän antaa merkin junan kuljettajalle, kapuaa takaisin kyytiin ja paukauttaa oven kiinni perässään. Mahtava veturi hönkäisee vakain tuumin ison pöllähdyksen höyryä, ja kohta toisen ja pian taas toisen, alkaessaan liikkua takaperin tunneliin.

»Seis!» herra Nilviäinen huudahtaa lähtien junan perään. »Entä minun VIP-vieraani?»

Mutta juna vislaa viimeisen, kaikuvan hyvästin ja on jo poissa jätettyään jälkeensä vain pyörteileviä pilviä ja aution laiturin.

Paitsi, hetkinen – ei sittenkään aution.

Merituulen hälventäessä savua alkaa näyttää, että jotakin siellä kuitenkin on. Hahmo alkaa erottua hämäristä – yksinäinen mies vieressään kaksi matkalaukkua.

»Ai!» herra Nilviäinen pysähtyy taas suoristamaan solmiotaan. »Suokaa anteeksi, hyvä herra. Odotatteko te meitä? Me olemme Hotelli Vanhasta Nautiluksesta ja meidät lähetettiin vastaanottamaan erityisvierasta. Oletteko... oletteko te se?»

»Kas, kas, kas», kuuluu mieshahmon ääni, »siinähän on Godfrey Nilviäinen, jollen vallan erehdy. Aah, tuntuu hyvältä olla kotona taas.»

Sitten mies astuu edemmäs häilyvään valoon ja nostaa hattuaan. Minä järkytyin niin että kiljaisen tahtomattani »Ei!» ennen kuin ehdin vaientaa itseni. Orvokki jäykistyy vierelläni ja henkäisee hänkin äkisti.

Vaikuttaa näet siltä, että me todellakin tulimme kummitusta vastaan.

»Ehkä muistatte minut?» mies ehdottaa astuessaan paremmin valoon niin, että mitään epäilystä ei jää jäljelle. »Varmasti muistatte. Nimeni on Ankerias. Sebastian Ankerias.»

AAVERANNASSA LEGENDAT HERÄÄVÄT ELOON

Marraskuun synkimpänä hetkenä Herbert Sitruksen ja Orvokki Parman arkkihollinen tekee yllättävän paluun Aaverantaan. Sebastian Ankerias aikoo avata uudelleen kaupungin vanhan vahakabinetin, mutta miksi? Uusi mysteeri alkaa raottaa verhoaan, kun ystävykset tutustuvat Festergrimmin Aavemaisen Vahakabinetin karmivaan historiaan. Miten koneistoihin erikoistunut leluntekijä liittyy kammottaviin vahanukkeihin? Kuka oli Ludo Festergrimm, ja mitä hän jätti jälkeensä?

Aaverannan merenrantakaupunki on täynnä tarinoita, salaisuuksia ja legendoja, jotka ovat todellisempia kuin uskoisikaan. Festergrimm on kaikenikäisille lukijoille suunnatun sarjan neljäs osa, ja sen on suomentanut sanataituri **Jaana Kapari-Jatta.**

9 789510 488379

www.wsoy.fi

N84.2

ISBN 978-951-0-48837-9